

Asianro 385/14.00.01/2017

§ 333**Valtuutettu Eeva Savolan ym. valtuutettujen aloite koskien oppisopimuskoulutuksen mahdollisuuksia osana työllisyyden hoidon edistämistä ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyä****Päätöshistoria**

Kaupunginvaltuusto 13.3.2017 37 §

Valtuutettu Eeva Savola jätti seuraavan aloitteen:

”Oppisopimuskoulutuksen mahdollisuus

Oppisopimuskoulutus on määräaikaiseen työsuhteeseen perustuvaa ammatillista koulutusta, jota täydennetään ammattioppilaitoksessa tai aikuiskoulutuskeskuksessa järjestettävällä tietopuolisilla opinnoilla. Opiskelija saa työehtosopimuksen mukaista palkkaa työssäoppimisen ajalta ja työnantajalle maksetaan koulutuskorvausta.

Raision työttömyysaste oli joulukuussa 2016 12,1 %, eli 1414 työtöntä työnhakijaa, laskua saman vuoden tammikuusta on jonkin verran. Työ- ja elinkeinoministeriön tilaston mukaan lokakuussa 2016 oli Raisiossa alle 25 -vuotiaiden työttömien työnhakijoiden osuus alle 25- vuotiaiden työvoimasta 16,8 % eli lähes joka viides nuori on työtön tai vailla ammattia. Viime vuoden Raision kaupungin hyvinvointikertomuksen mukaan nuoria jäi reilut 10 % vastaavankäisistä peruskoulun jälkeen ilman opiskelupaikkaa. Syrjäytyminen uhkaa näitä nuoria.

Oppisopimuskoulutusta on Raision kaupungissa toteutettu vähän. Kaikille nuorille tai aikuisille työttömille ei perinteinen opiskelu ole "mun juttu" vaan työssäoppiminen on monelle motivoiva vaihtoehto saada itselle ammatti. Se on käytännönläheinen tapa opiskella ja työnantaja saa motivoituneen työntekijän, jonka ammattitaito ja osaaminen ovat työnantajan tarpeita vastaavia.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Raision kaupunki työnantajana selvittää oppisopimuskoulutuksen kehittämis- ja toteutusmahdollisuudet osana työllisyyden hoidon edistämistä ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyä.

Raisiossa 13.3.2017

Eeva Savola
Pipsa Allén
Seija Sorsavirta
Jari Salonen
Janette BrobergElisa Vuorinen
Kaija Honka
Karoliina Harju
Tuija Hyytiä
Heikki Laine

Kaupunginhallitus

09.10.2017

Jyrki Aaltonen
Risto Nikkonen
Saila Rintee

Helena Sukari
Ari Leinonen
Jonni Moislahti”

Päätös

Aloite merkittiin pöytäkirjaan ja lähetettiin kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 27.3.2017 § 87

” - - -

Kaupunginhallitus lähettää - - - valtuutettu Eeva Savolan aloitteen koskien op-
pisopimuksen mahdollisuuksia osana työllisyyden hoidon edistämistä ja nuor-
ten syrjäytymisen ehkäisyä sivistyskeskuksen ja sosiaali- ja terveyskeskuksen
valmisteltavaksi, - - -”

Hallintosihteeri Sanna Tammilehto:

Aloitteeseen ovat antaneet vastaukset sosiaali- ja terveyspalvelujen lauta-
kunta 21.6.2017 § 94 sekä sivistyslautakunta 21.6.2017 § 78 ja 23.8.2017 §
101. Osana molempien lautakuntien lausuntoa on lisäksi henkilöstöpäällikkö
Jarmo Niitynperän lausunto.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen lautakunta 21.6.2017 § 94

”Työllistämisen ja sosiaalisen kuntoutuksen palveluyksikön johtaja Tiina
Hörkkö-Hällfors 11.5.2017:

Aikuissosiaalityön palvelualueella on kehitetty työllistämisen ja sosiaalisen
kuntoutuksen palveluja vuodesta 2015 alkaen vastaamaan mm. työttömyyden
kasvusta aiheutuneisiin kuluihin. Esim. kuntouttavan työtoiminnan asiakas-
määrää on saatu kasvatettua työntekijäresurssia lisäämällä sekä palveluja
kehittämällä (Mahittulan toimintakeskus, Valo-valmennus, ryhmämuotoinen
kuntouttava työtoiminta). Asiakasmäärän nousu on vuosina 2015 - 2016 ollut
n. 50 %.

Raisiolaisten aktivointisuunnitelmia laatii TE-toimistossa yhdessä asiakkaan
kanssa työpari, johon kuuluvat TE-toimiston asiantuntija ja aikuissosiaalityön
sosiaalityöntekijä. He laativat aktivointisuunnitelmia kolmena päivänä vii-
kossa. Nuorten aktivointisuunnitelmien määrää on saatu lisättyä 2016 huhti-
kuun puolesta välistä 2016 alkaen, kun TE-toimistoon saatiin toinen työpari
laatimaan alle 25-vuotiaiden (4/2017 alkaen alle 30-vuotiaiden) aktivointisuun-
nitelmia.

Työllistymisen kannalta merkittävä TE-toimiston tukimuoto on työntekijän palkkatuki, joka helpottaa työllistämisen käyntiin lähtöä sekä työttömän että työnantajan näkökulmasta. Palkkatuki on TE-toimiston myöntämä harkinnanvarainen taloudellinen tuki, jota työnantaja voi saada palkatessaan työnhakijan, jolla on vaikeuksia työllistyä. Palkkatukea voidaan myöntää sekä toistaiseksi voimassa olevaan että määräaikaiseen työsuhteeseen (myös oppisopimuskoulutukseen). Työ- ja elinkeinoministeriön palkkatukeen myöntämä määräraha on niukka. 1.1.2017 voimaan tulleessa lakiuudistuksessa on hattu palkkatukea kohdentaa aiempaa enemmän pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisyyn. Jatkossa palkkatuen myöntäminen on mahdollista myös lyhemmän työttömyyden jälkeen, jos TE-toimisto arvioi henkilöllä olevan riski työttömyyden pitkittymiseen. Pääosin TE-toimisto suuntaa kuitenkin määrärahaa vuoden 2016 tapaan nuorille (alle 30 v.) ja pitkään työttömänä olleille asiakkaille, koska erityisesti he tarvitsevat tukea työelämään kiinnittymisessä. Palkkatukeen varattujen määrärahojen niukkuudesta johtuen palkkatukirahat ovat loppuneet pääosin jo keväällä, mikä on johtanut siihen että esim. kuntouttavaan työtoimintaan on ohjautunut sellaisiakin henkilöitä, jotka olisivat aiemmin ohjautuneet palkkatukityöhön.

Oppisopimuskoulutuksen rinnalle on tullut uudenlaisia keinoja kouluttautua ammattiin ammatillisen perusopetuksen sijaan. Raisio on osallinen Valo-valmennus yhteishankkeessa Raina-säätiön, Varsinais-Suomen Sininauhan ja nyttemmin myös Turun kaupungin kanssa. Hanke on ESR-rahoitteinen ja jatkuu 3/2018 asti. Raisiossa hanke aloitettiin elokuun lopulla 2015, kunnolla vauhtiin hankkeen kanssa päästiin vasta syksyllä 2016, koska asiakasohjautuvuus tapahtuu yksitellen ja systeemin luomiseen menee oma aikansa. Valo-valmennus on ohjattua oppimista työtä tekemällä tavoitteena näyttötutkinto. Useammasta näyttötutkinnosta voi muodostua perus- tai ammattitutkinto. Valo-valmennuksessa valmentaja tukee työssä (työkokeilussa tai kuntouttavassa työtoiminnassa) oppimista niin, että valmentautuja pystyy suorittamaan ammatillisia näyttötutkintoja. Tukemisen tavat riippuvat henkilökohtaisesta tuen tarpeesta. Esim. valmentaja tulee työpaikalle valmennettavan kanssa tarpeen mukaan. Valmentaja hoitaa yhteistyön näyttötutkinnon vastaanottavan oppilaitoksen kanssa. Raision yhteistyöoppilaitos on Raseko ja tutkinnoiksi on valikoitunut kotityö- ja puhdistuspalvelujen perustutkinto sekä kiinteistöpalvelujen perustutkinto. Molemmat ovat aloja, jotka työllistävät hyvin. Ammatillisena perusopetuksena tutkinnon suorittaminen kestää 3 vuotta.

Raision kaupungilla valmennuksessa on ollut yhteensä 21 kuntouttavassa työtoiminnassa olevaa työtöntä (8/2015 - 4/2017), joista tutkinnon osia on suorittanut 11. Tutkinnon osia on Raisiossa suoritettu yhteensä 32, joista on saatu kaksi kokonaista tutkintoa (kotityö- ja puhdistuspalvelujen perustutkintoja). Lisää kokonaisia tutkintoja suoritetaan loppuun, mahdollisesti jopa 5, ensi syksynä. Yksi valmentautujista on lähtenyt opiskelemaan, yksi äitiyslomalle, yksi palkkatukityöhön, yksi eläkeselvittelyyn ja kaksi muuttanut muualle.

Tällä hetkellä valmennuksessa on 13 aktiivista asiakasta: 2 kotityö- ja puhdistuspalvelujen perustutkintoon, 1 kotityöpalvelujen ammattitutkintoon, 1 cateringpalvelujen perustutkintoon ja 9 kiinteistöpalvelujen perustutkintoon. Keväälle on vielä suunniteltuna 16 tutkintotilaisuutta.

Henkilöstöpäällikkö Jarmo Niitynperän valmistelu:

Valtuutettu Eeva Savolan ym. valtuutettujen aloitteessa 13.3.2017 esitetään, että Raision kaupunki työnantajana selvittää oppisopimuskoulutuksen kehittämis- ja toteuttamismahdollisuudet osana työllisyyden hoidon edistämistä ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyä.

Raision kaupunki on käyttänyt oppisopimuskoulutusta oman henkilöstönsä ammattitaidon ylläpitämiseen. Tällaisesta koulutuksesta on esimerkkinä esimiesten johtamiskoulutus, jollaista tutkintoa suorittaa parhaillaan noin 20 henkilöä. Ammatillisten perustutkintojen osalta oppisopimuskoulutusta on pääasiassa käytetty henkilöiden vaihtaessa työtehtäviä kaupungin sisällä. Näistä useimmat liittyvät siihen, että terveydellistä syistä on tarve työtehtävien vaihtamiseen. Joissakin tapauksissa on myös otettu hyväksi havaittu työllistetty tai sijainen vapautuvalle vakanssille oppisopimuskoulutettavaksi. Näissä tapauksissa ei ole luotu uusia työtehtäviä vaan henkilöt ovat tulleet siis vapautuviin tehtäviin ja pätevyyden saavuttamiseksi heidät on oppisopimuskoulutettu tehtävään.

Laajemmin ulkopuolisen henkilöstön oppisopimusta ei ole käytetty, sillä Raisiossa ja sen lähialueilla on laajasti oppilaitoksia ja varsinaista pulaa työnhakijoista ei ole ollut. On myös nähty, että on tarpeellista tarjota työtehtäviä oppilaitoksista valmistuneille työnhakijoille. Jos halutaan ottaa laajemmin oppisopimuskoulutettavia kaupungin organisaatioon, tämä edellyttää määrärahojen varaamista ja koulutusvakanssien perustamista. Saatavat korvaukset eivät kata kokonaisuudessaan työntekijästä aiheutuvia kustannuksia. Lisäksi joudutaan sitomaan esimiesten työpanosta koulutettavien ohjaukseen.

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveystoimintajohtaja Juha Sandberg

Sosiaali- ja terveystoimintojen lautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen -valtuustolle edellä olevan valmistelun mukaisen vastauksen valtuutettu Savolan tekemään valtuustoaloitteeseen.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti.

Päätös

Sosiaali- ja terveystoimintojen lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.”

Sivistyslautakunta 21.6.2017 § 78

”Sivistysjohtaja Matti Sivonen 12.6.2017:

Sivistyskeskuksessa oppisopimuskoulutuksena voidaan kouluttaa nuoria lähinnä koulunkäynninohjaajan ammattitutkintoon.

Raision seudun koulutuskuntayhtymän oppisopimustoimiston mukaan koulunkäynninohjaajan ammattitutkintoon valmistava koulutus kestää yhdestä kahteen vuotta riippuen koulutettavan henkilön aikaisemmasta koulutuksesta ja työkokemuksesta. Valtuustoaloitteen kohderyhmänä ovat ensisijaisesti työttömänä olevat nuoret. Voidaan olettaa, että heillä koulunkäynninohjaajaksi valmistava oppisopimuskoulutus kestää pääsääntöisesti kaksi vuotta. Yhden koulunkäynninohjaajaksi koulutettavan nuoren kustannukset Raision kaupungille ovat:

- työaika 30 tuntia viikossa, kustannukset noin 38.000 euroa,
- työaika 38,75 tuntia viikossa, kustannukset noin 48.000 euroa.

Päätösehdotus

Rehtori Leena Laakso

Sivistyslautakunta päättää

antaa kaupunginhallitukselle ja –valtuustolle yllä olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Sivistyslautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.”

Sivistyslautakunta 23.8.2017 § 101:

”Henkilöstöpäällikkö Jarmo Niitynperän valmistelu (sotela 21.6.2017 § 94):

Valtuutettu Eeva Savolan ym. valtuutettujen aloitteessa 13.3.2017 esitetään, että Raision kaupunki työnantajana selvittää oppisopimuskoulutuksen kehittämis- ja toteuttamismahdollisuudet osana työllisyyden hoidon edistämistä ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyä.

Raision kaupunki on käyttänyt oppisopimuskoulutusta oman henkilöstönsä ammattitaidon ylläpitämiseen. Tällaisesta koulutuksesta on esimerkkinä esimiesten johtamiskoulutus, jollaista tutkintoa suorittaa parhaillaan noin 20 henkilöä. Ammatillisten perustutkintojen osalta oppisopimuskoulutusta on pääasiassa käytetty henkilöiden vaihtaessa työtehtäviä kaupungin sisällä. Näistä useimmat liittyvät siihen, että terveydellistä syistä on tarve työtehtävien vaihtamiseen. Joissakin tapauksissa on myös otettu hyväksi havaittu työllistetty tai sijainen vapautuvalle vakanssille oppisopimuskoulutettavaksi. Näissä tapauksissa ei ole luotu uusia työtehtäviä vaan henkilöt ovat tulleet siis vapautuviin tehtäviin ja pätevyyden saavuttamiseksi heidät on oppisopimuskoulutettu tehtävään.

Laajemmin ulkopuolisen henkilöstön oppisopimusta ei ole käytetty, sillä Raisiossa ja sen lähialueilla on laajasti oppilaitoksia ja varsinaista pulaa työnhakijoista ei ole ollut. On myös nähty, että on tarpeellista tarjota työtehtäviä oppilaitoksista valmistuneille työnhakijoille. Jos halutaan ottaa laajemmin oppisopimuskoulutettavia kaupungin organisaatioon, tämä edellyttää määrärahojen varaamista ja koulutusvakanssien perustamista. Saatavat korvaukset eivät kata kokonaisuudessaan työntekijästä aiheutuvia kustannuksia. Lisäksi joudutaan sitomaan esimiesten työpanosta koulutettavien ohjaukseen.

Päätösehdotus

Vs. sivistysjohtaja Leena Laakso

Sivistyslautakunta päättää

antaa kaupunginhallitukselle ja –valtuustolle yllä olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti.

Päätös

Sivistyslautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.”

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Ari Korhonen

Kaupunginhallitus päättää

- merkitä aloitteeseen annetut vastaukset tiedokseen ja
- saattaa ne valtuuston tietoon ja esittää valtuustolle, että se toteaa aloitteen loppuunkäsittelyksi.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

